

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Livet. - 1903

Citation: Kidde, Harald: "Livet. - 1903", i Kidde, Harald: *Livet. - 1903*, 1902-03, s. 407.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde02val-shoot-idm139744871530608/facsimile.pdf> (tilgået 03. december 2023)

Anvendt udgave: Livet. - 1903

DET NORDISKE FORLAG

HARALD KIDDE
AAGE OG ELSE
— DØDEN —

Om Døden og om Troskab mod de døde handler denne søere Bog, hvis Strønge klinger i Folkevisens dybe Mol. Dens Hovedfigur er en lille tidlig moden og tænksom Dreng, der vokser op i et smukt og hegnat Hjem, hvor hver Dag rinder som en Fest, men hvem Døden endnu i hans Barneaar berøver alle hans kære, Søster og Broder, Fader og Moder og den lille Ven, han halvt modstræbende har sluttet sig til. Og hver Gang lukker han sit Hjærte sammen i Sorg over den døde, rugende over Savnet, mens han med Afsky vender sig fra det støjende, letfærdige Liv blandt Menneskenes korttænkende Børn, dette Liv, hvis første Lov er at glemme. Saa brutalt synes det ham i Modsætning til det fine, kærlige Liv, der leves i Hjemmets stille Stuer, i Mindets og Drømmens stille Haver. Hele Bogen er som en Skaal, fyldt til Randen med Bitterhed over de Mennesker, der ingen anden Udvej véd end at glemme, der altid sky viger til Side for Sorgen. — Sikker er det, at denne første Del i alt sit skælvende Tungvind er en Bog, som ikke glemmes. Den er saa rig, saa skøn, saa skær i sin Støining og i Grunden af Sind saa lys op mod den mørke Baggrund, Forf. med bevidst Forsæt har givet den. Og hvor dybt har han ikke stirret i denne Drengesjæl med dens hastigt skiftende Stemninger, snart »himmelhoch jauchzend» og snart »zum Tode betrübt».

A. I. i «Samfundet».

Han er en skribent, der virkelig kan skrive. Man finder en moden og sikker kunst i hans sprog; det er hverken søgt eller skræmt eller parfumeret; det er et ærligt dansk mål, lifligt som et nyplukket æble, udtrykfuldt og dækkende. Hans naturskildringer og billeder er rammende rigtige og poetisk indtagende, og han har magt til at give jævne

DET NORDISKE FORLAG

ord frisk farve og fuld tone. Hans sømne er grübende og sindrigt valgt. Mange af personerne er kvikt og tydelig tegnede.

Niels Møller i «Nordisk Tidsskrift».

Saa sikkert det er, at Enkelt-lagttagelsens broget udarbejdede Kunst kan gøre et Værk rigere og ligesom mere levende, saa sandt er det, at de faste rene Helhedslinier, den gennemklingende Grundmelodi i Længden bliver det afgørende for dets Livsværdi. Derfor griber en anden Bog om Døden, Harald Kiddes *Aage og Else*, saa stærkt — Det er Inderligheden, Trofasthedens dyre og stolte Hellighed, Samfølelsens evige Styrke, som her sættes op imod det, Menneskene kalder Livet. I denne Bog, som ikke er «sund» og ikke udadvendt i Styrke og ikke svulmende, dyrkes i Døden Sjælens stille Ømhed og skælvende dybe Kærlighed. — Den forunderlige Stemning i Bogen høres af en ganske egen ren og følsom Stilens Kunst. Lidt lang, som Harald Kiddes «*Aage og Else*» er, lidt anstrængende i sit stille Sjølemaleri, er det alt i alt en Bog, som fængsler med en forunderlig ny og sær Magt.

Chr. G. i «Illustreret Tidende».

«*Aage og Else*» er trods sine Mangler alligevel en meget betydelig Bog. Den rammer dybt, rammer ogsaa forsaa vidt sikkert, som den stiller Spørgsmaalet Liv og Død eller Liv efter Døden i en skarp intensiv Belysning. Er der intet Liv efter Døden, saa er Døden Livets stærke og ubønhærlige Herre. Saaledes ser Tue Tavsen det, og medens han hader baade Døden og Livet, gaar han ud af Bogen — dens første Del — som Dødens overvundne Træl. Men selv om Læseren i dette og meget andet kan være uenig med Forfatteren, maa han i hvert Fald beundre den Inderlighed og Alvor, der præger denne mærkelige Bog. Og rent kunstnerisk frydes man over dens Klarhed og Fasthed i Formen, dens ypperlige, med faa Streger givne Naturskildringer og dens paa en Gang smidige og dog fast udhamrede Stil. Harald Kiddes Stil og Fortællemaade er næsten klassisk.

F. B. i *Nationaltidende*.
